

2023

Sideralinių augalų mišiniai

linas (agro

SIDERALINIŲ AUGALŲ NAUDA

Tikslingai augindami sideralinius augalus pageriname pagrindinių pasėlių derlių ir kokybę, ilgalaikėje perspektyvoje išlaikome ir geriname dirvožemio derlingumą, bei turime daugybę kitų teigiamų sideralinių augalų savybių:

- Šaknys išpureną dirvą ir formuoja dirvožemio struktūrą;
- Pagerina lauko drėgmės tūrį ir padidina lietaus vandens infiltraciją;
- Geras dirvožemio padengimas mažina dirvos piktžolėtumą ir naudingą viršutinį dirvožemio sluoksnį apsaugo nuo erozijos;
- Gerina dirvožemio fitosanitrinę būklę;
- Pagerina dirvožemio derlingumą ir skatina humuso susidarymą;
- Skatina naudingą dirvožemio gyvybę, pvz. sliekų aktyvumą;
- Sideralinių augalų mišiniuose esantys ankštiniai augalai fiksuoja atmosferos azotą;
- Žiemos periodu palikti sideraliniai augalai užkonservuoja azotą dirvožemyje ir stabdo azoto iššilpvimą žiemos periodu;
- Nušalusius dengiamuosius augalus lengva įterpti pavasarį;
- Žydintys augalai aprūpina bites ir kitus vabzdžius nektaru;
- Suteikia buveinę ir ganyklą laukiniams gyvūnams;
- Užtikrina biologinę įvairovę.

DOTNUVA SEEDS sideralinių augalų mišiniai

MIŠINIO PAVADINIMAS SUDĖTIS, proc.	REKOMEN- DUOJAMA SĖKLŲ NORMA, kg/ha	REKOMENDUOJAMAS SĖJOS LAIKAS					REKOMENDUO- JAMA AUGINTI SĖJOMAINOSE		
		Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis, 1–15 d.	Rugpjūtis, 16–30 d.	Javų	Rapsų	Runkelių
Nitrofix									
Sėjamieji žirniai – 35 % Siauralapiai lubinai – 24 % Sėjamosios avižos – 22 % Sėjamieji vikiai – 13,6 % Pašariniai ridikai – 4 % Bitinės facelijos – 1,4 %	50	+	+				++	+	++
Dotnuva GREEN 1									
Baltosios garstyčios – 80 % Pašariniai ridikai – 20 %	10–14				+	+	++		++
Dotnuva GREEN 2									
Baltosios garstyčios – 20 % Pašariniai ridikai – 80 %	12–17				+	+	++		++
Dotnuva GREEN N-fix									
Sėjamieji vikiai – 70 % Persiniai dobilai – 20 % Bitinės facelijos – 10 %	20–25			+	+		++	++	++
Dotnuva GREEN Biomas									
Avižos netikšės – 27 % Saulėgražos – 15 % Valgomieji (šakniniai) ridikai – 6 % Sėjamieji vikiai – 44 % Bitinės facelijos – 8 %	35–40			+	+		++	+	++
Dotnuva GREEN Raps									
Avižos netikšės – 30 % Grikiai – 14 % Sėjamieji vikiai – 47 % Bitinės facelijos – 9 %	40–45			+	+		++	++	++

Sideralinių augalų aukštis ir šaknų ilgis

**Bitinės
facelijos**

Griekiai

**Paprastosios
saulėgražos**

**Avižos
netikšės**

**Sėjamięji
vikiai**

**Persiniai
dobilai**

SIDERALINIAI AUGALAI

BALTOSIOS GARSTYČIOS

Sinapis alba L.

Baltosios garstyčios auginamos kaip sideraliniai augalai lauke ir šiltnamiuose po bulvių, daržovių ar vienmečių augalų derliaus nuėmimo. Jos užaugina daug žaliosios trąšos, kuri puikiai pakeičia mėšlą. Baltosios garstyčios gali sumažinti nematodų kiekį dirvoje, stabdydamos nematodų vystymosi ciklą. Tačiau ne visos garstyčių veislės turi poveikį nematodams. „Braco“ garstyčios išskiria fitoncines medžiagas, kurios naikina dirvoje esančius ligų pradus, slopina nematodų gyvybingumą, bei kai kurių piktžolių sėklų dygimą. Net iki 2 m galinčios įsiskverbti šaknys, gerai išpureną ne tik armenį, bet ir podirvį, gerina dirvos struktūrą, oro laidumą ir drėgmės režimą, stabdo mineralinių medžiagų išsiplovimą, 30–60 proc. sumažina dirvos piktžolėtumą.

Išaugina daug žaliosios trąšos

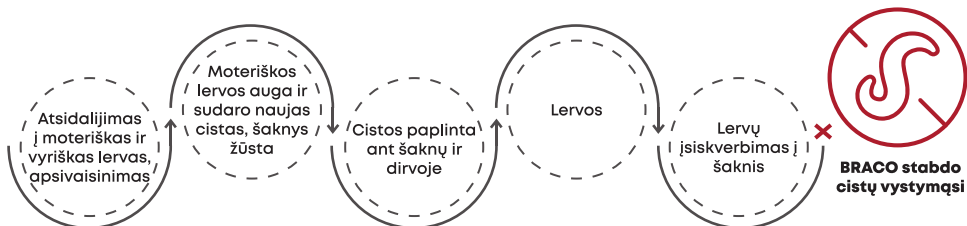
Gerina dirvos struktūrą

Sumažina dirvos piktžolėtumą

Mažina nematodų skaičių dirvoje

PAŠARINIAI RIDIKAI

Raphanus sativus L.

Ridikai nereiklūs dirvai, gerai auga priemolio, priemolio ir netgi smėlio dirvose. Šaknys liemeninės, prie šaknies kaklelio sustorėjusios 2–3 cm, į dirvą priklausomai nuo mechaninės sudėties, įsiskverbiančios 60–80 cm. Stiebas status iki 80–120 cm aukščio, išsišakojęs, briaunuotas, apaugęs standžiais plaukeliais. Žiedai dažniausiai balti. Vaisius 4–8 cm ilgio ankštarėlė su 6–8 sėklomis. Pašariniai ridikai nereiklūs šilumai. Sudygę augalai pakenčia iki 3–4 laipsnių šalnas, užaugę nesušąla ir -6 laipsnių temperatūroje. Pašariniai ridikai auginami kaip sideraliniai augalai. Įterpus ridikus žaliajai trąšai, į dirvožemį įterpiama daug organinių medžiagų, pagerėja biologinės dirvožemio savybės, o dėl augaluose esančių fitoncidų pagerėja dirvožemio fitosanitarinė būklė, slopinamas nematodų gyvybingumas. Ridikus įterpti į dirvą rekomenduojama pražyodus, nes tada jų biomasės azoto ir anglies santykis būna palankiausias humuso susidarymui dirvožemyje.

SIDERALINIAI AUGALAI

VALGOMIEJI (ŠAKNINIAI) RIDIKAI

Raphanus sativus L.

Valgomieji (šakniniai) ridikai pasižymi greitu šaknies augimu. Išaugina 2–5 cm skersmens šaknį, kuri gali įsikverbti į dirvą net iki 70 cm. Agresyviai augančios šaknys skverbiasi gilyn suardydamos arimo padą, mažina dirvos suslėgimą, giliai supurena dirvožemį pagerindami jo struktūrą, papildoma dirvą dideliu organinių medžiagų kiekiu. Žiemą dirvinių ridikų šaknys sušąla, palikdamos dirvoje skylės, dėl to gerėja dirvos oro laidumas, vandens režimas. Ridikai ilgomis šaknimis pasiekia giliai dirvoje esančias maisto medžiagas, neleidžia joms išsiplauti į gilesnius sluoksnius, jas sukaupia ir per žiemą išlaiko pavasarį auginamiems augalams. Nušalus ridikams gausi lapija, uždengia dirvos paviršių, taip stelbiamos piktžolės, mažinama dirvožemio erozija. Moksliniais tyrimais yra nustatyta, kad valgomieji (šakniniai) ridikai yra atsparūs šaknų gumbui. Todėl šių ridikų genai yra naudojami siekiant išvesti šaknų gumbui atsparias rapsų veisles (*QTL mapping of clubroot resistance in radish (Raphanus sativus L.)*).

Valgomųjų (šakninių) ridikų STRUCTURATOR ir pašarinių ridikų žalios masės derliaus palyginimas

Žalios masės derlius	VALGOMIEJI ŠAKNINIAI RIDIKAI			PAŠARINIAI RIDIKAI		
	lapų	šaknų	bendras	lapų	šaknų	bendras
t/ha	35,2	29,2	64,8	37,2	10	47,2
%	55	45		79	21	

Šaltinis: DLF (pagal 2015 m. tyrimų duomenis Jungtinėje karalystėje)

SIAURALAPIAI LUBINAI

Lupinus angustifolius L.

Kaupia atmosferos azotą. Pagal azoto fiksacijos apimtį lubinai prilygsta raudoniesiems dobilams. Lubinų žalioji masė labai intensyviai auga nuo žydėjimo pradžios iki ankščių susiformavimo pradžios. Siauralapiai lubinai itin stipriomis ilgomis šaknimis pasiekia giliai dirvoje esančias maisto medžiagas, gerai ir giliai supurena dirvožemį pagerindami jo struktūrą, pasisavina kitiems augalams nepasiekiamas medžiagas, papildoma dirvą organinėmis medžiagomis.

SĖJAMIEJI ŽIRNIAI

Pisum sativum L.

Žirnių auginimas sideralinuose mišiniuose padeda spręsti azoto problemas. Šaknys liemeninės į žemę gali įsiskverbti iki 1 m. Žirnių liekanos greitai suyra dirvoje.

BITINĖS FACELIJOS

Phacelia tanacetifolia Benth

Kaip neutralus augalas runkelių nematodams ir šaknų gumbui facelija kaip sideralinis augalas tinkama auginti runkelių ir rapsų sėjomainose. Tinkama auginti visose sėjomainose, facelija pasižymi nereiklumu aplinkos sąlygoms ir tolerancija sausrui. Suformuoja didelę šaknų sistemą su daug pridėtinų šaknų. Augalai auga ir vystosi greitai, gerai stelbia piktžoles. Facelija populiarus ganyklų bitėms augalas, jis pagerina kraštovaizdį, tiek sėjant atskirai arba kaip mišinio dalis. Žiemą pilnai nušąla ir apsaugo dirvožemį nuo erozijos pažeidimų.

SIDERALINIAI AUGALAI

GRIKIAI

Fagopyrum esculentum Moench.

Grikliai yra greitai augantis augalas, paliktas žiemai pilnai nušąla. Tinka auginti mažo našumo dirvose. Dažnai naudojami sideralinuose mišiniuose. Grikliai – medingi augalai, tai tinkamas augalas bičių „ganykloms“, jų medus – vienas maistingiausių. Grikliai mažina miglinių augalų užsikrėtimą šaknų puviniais, palankiomis jų augimui sąlygomis, neblogai stelbia piktžoles. Dėl savaiminio sėjimo pavojaus ir sudėtingos kontrolės grikių nerekomenduojame naudoti cukrinių runkelių sėjomainose.

PAPRASTOSIOS SAULĖGRAŽOS

Helianthus annuus L.

Saulėgražos turi tvirtą ir gilią šaknų sistemą, leidžiančią sukaupti maistines medžiagas, be to, jos yra naudingos mikoriziniams grybams augti dirvoje. Medingas augalas kuris pritraukia daugybę naudingų vabzdžių.

AVIŽOS NETIKŠĖS

Avena strigosa Schreb.

Avižos netikšės dėl alelopatinių savybių mažina piktžolių, ligų sukėlėjų bei nematodų kiekį dirvoje. Šių avižų užaugintoje biomasėje yra daug azoto, anglies ir azoto (C:N) santykis biomasėje yra tinkamas, greitai biomasės skaidymui. Tyrimai rodo, jog avižos netikšės yra atsparios arba slopina kai kurių rūšių nematodus (pvz., *Meloidogyne incognita*), kurie sužaloja daugelį daržovinių augalų (S.Jankauskienė).

SĖJAMIEJI VIKIAI

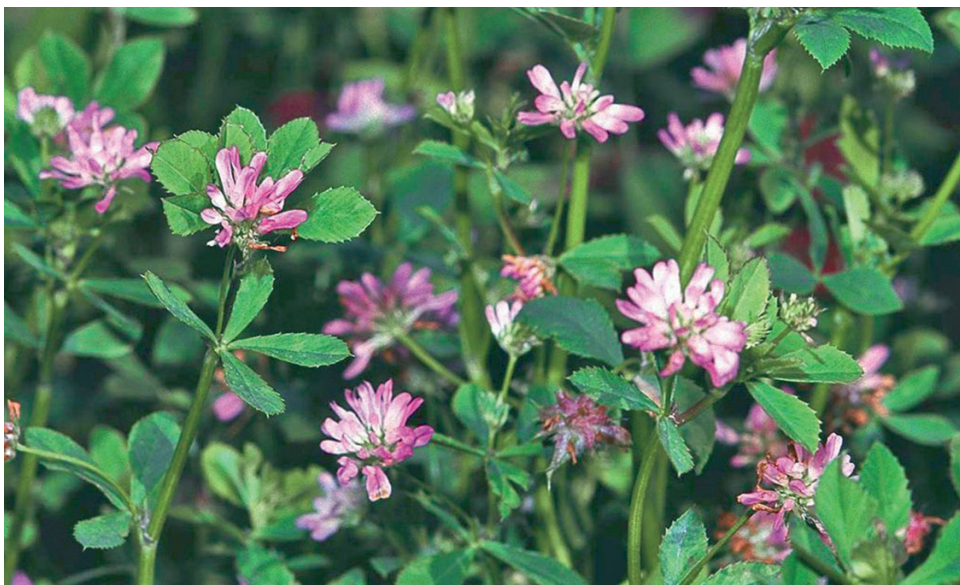
Vicia sativa L.

Augalai užaugina daug žaliosios masės. Dirvai nereiklūs, gerai auga drėgnose dirvose. Pasižymi labai išsišakojusia šaknų sistema, fiksuoja atmosferos azotą.

PERSINIAI DOBILAI

Trifolium resupinatum L.

Šis nereiklus, smulkiasėklis dobilas dažnai naudojamas kaip sideralinis augalas. Sideralinių augalų mišiniuose kiti augalai maitinasi dobilų sukauptu atmosferos azotu. Dobilų žiedai yra bitėms patrauklus nektaro šaltinis.

Vilmantas Petrauskas
Produktų vadybininkas

Tel. +370 698 18872
vilmantas.petrauskas@dotnuvabaltic.lt

KONTAKTAI

Anykščiai	8 656 19958	Plungė, Mažeikiai, Telšiai	8 610 07823
Alytus, Varėna, Šalčininkai	8 612 42047	Radviliškis	8 687 81799 8 626 83710
Biržai	8 630 08531	Raseiniai, Kelmė	6 640 27759 8 619 16018
Jonava	8 655 45041	Raseiniai, Tauragė	8 63 054597
Joniškis	8 687 73040	Skuodas, Klaipėda, Kretinga	8 685 69128 8 698 15116
Jurbarkas	8 655 00220	Šakiai	8 686 46932 8 656 39656 8 616 09999 8 698 16572
Jurbarkas, Tauragė, Pagėgiai	8 687 37128	Šiauliai	8 614 49294 8 697 54296
Kaišiadorys	8 691 97268	Šilutė, Šilalė, Rietavas	8 626 46554
Kalvarija, Lazdijai, Druskininkai	8 613 61804	Šilalė, Pagėgiai, Tauragė	8 656 48607
Kaunas	8 610 23891	Trakai, Vilniaus miestas, Šalčininkai	8 682 81792
Kėdainiai	8 686 17955 8 698 38831 8 614 76934	Ukmergė	8 610 23899
Kupiškis, Rokiškis	8 612 90123	Utena, Ignalina, Zarasai, Švenčionys, Molėtai	8 640 41239
Marijampolė, Prienai, Birštonas	8 695 30163	Ukmergė, Širvintos	8 610 13274
Mažeikiai, Akmenė, Telšiai	8 640 37230	Vilkaviškis	8 610 23890 8 686 84397 8 626 29146
Pakruojis	8 614 50981 8 638 94259		
Panevėžys	8 698 48895 8 618 85756		
Pasvalys	8 630 08492 8 698 72509		

linas () agro

©2023